

REAALI POISS

Nr 181 | Oktoober 2021

Tälinna Reaalkooli ajaleht

reaali.poiss@real.edu.ee

ARMAS LUGEJA

Varem olen rääkinud sellest, kui raske on ja kuidas me peaksime kokku hoidma, kuid hetkel elan ma ka ise ühe võileiva valmistamisest järgmiseni. Olen võileibade meisterdamisega juba päris kaua tegelenud ja saan ka varsti võileivaguru tunnistuse. Jagan teiega ühte lihtsat nippi – hea võileib algab imelisest põhjast. Kui sinu tooraineks on *ciabatta* või muu saialine, siis prae seda pannil õrnalt oliiviõliga. Nii tuleb hea võileib kõige krõbedam.

Midagi toredat aga ka! Reaali Poisi kunstiline pool saab täiendust: lisaks igakuisele Erik-J-ide muusikanurgale hakkavad ilmuma ka perioodiliselt kultuurisoovitus ja kunstinurk! Esimene neist kujutab endast lühikest ampsu, mille läbi on teil võimalik saada eksklusiivne juhatus valitutele, just praegu toimuvatele näitustele ja kultuuriüritustele. Kunstinurk on rubriik, kus võetakse sihikule mõni kõnetavamast laadi eesti kunstiteos ja veeretatakse ühe lehekülje vältel äärmiselt saba- ning sarvederohket juttu. **R**

Eliis Lelov ja Paul Nurk 137A

ARMAS KOOLIPERE

November on meie 35 nädala pikkuse iga-aastase teekonna üks veidramaid kuid. Äsja on lõppenud vaheaeg, esimene arvestuste nädal on selja taga ning peatselt on juba jõulud, kuid üldine meeleolu koolielu rindel sageli aga nõnda lilleline pole. November on vihmane, lühike ja pime, voodist tõusmine muutub aina raskemaks ning koolipäeva lõpus koolist väljudes on päike juba loojunud. Sellele masendavale atmosfäärile saab ja peab igal sammul vastu astuma! Kutsuge oma sõbrad ka vihmasel päeval välja, nautige elu ja tehke koos asju, et see lõputu õppimise-õppimise-õppimise rutiin teid maha ei murraks.

Selle õppeaasta alguses otsustasite teie, õpilased, usaldada just mind meie kõigi ühiste huvide eest seisma ning selle eest olen ma väga tänulik. Ees on tegus aasta: taaselustatud on G5 õpilasesinduste ühendus, mille esindajaks valiti sel korral just Reaal – see tähendab küll rohkem tööd, aga ka tunduvalt rohkemaid võimalusi. Sellel teekonnal aitavad ja on juba aidanud kõik need aktiivsed inimesed, kes

korraldavad üritusi, tegelevad koolilehga, ning muidugi ka need, kes nendel üritustel osalevad. Suur aitäh teile.

Lisaks REK-i valimistele toimusid meil vahepeal veel ühed, mille tulemused ei olnud aga kaugeltki sedavõrd innustavad – Tallinnas suurt midagi ei muutunud ning ainuke erakond, kes pidevalt aina edukamaks muutub, on sama erakond, kelle liidrid toetavad „naljaga“ etnostaadi loomist. Just meie oleme need, kes saavad kujundada tulevikku ning kellel on võimalus suunata ühiskonda sallivuse ja paremuse poole. Olukord on nukker, jah, kuid igaüks saab selle parandamiseks midagi teha. Et tulevikus ei oleks Valgamaa jaotatud Poola stiilis „LGBT free zone“ideks, peame just meie võtma initsiatiivi. Arendage kriitilist suhtumist, olge sallivad ja mis kõige olulisem – käige valimas!!! **R**

REK-i presidendi tervitus
Andreas Põšnograjev 137B

SISUKORD

2 PEATOIMETUSE, REK-I VEERG & SISUKORD

3 SÕRMUSTE PIDU

4-5 REK-I PRESIDENDIVALMISED

6 LEOBEN. KANDIDEERI STIPENDIUMILE!

7 ÄÄRMUSLASTE MÖTTEMAAILMAST

8 ERIK J-I MUUSIKANURK

9 KUNSTINURK. „ABSINDIJOOJAD“

KULTUURINUPP. FOTOGRAFISKA

10 NAISED JA PÜKSID

REAALI JUUBELIPIDU

11 ARVAMUS. KIIRMOOD

12 VETSUREPORTAAŽ

13 LUULENURK

14 VÄIKE MAJA. SÜGISRÕÕMUD

15 KUUKÜSIMUS

JÄRJEJUTT

GENS UNA SUMUS

////////////////////

Karmen Laud 138C
Birget Kõrvel 138B

Piltide autorid.
Gretel Ingel Kuusk
Ingrid Kuusk

Kui ülejäänud gümnaasium ootas esimese perioodi arvestuste nädala lõppu ees terendava vaheaja pärast, mölkusid 138. lennu õpilaste peades teised mõtted. Nimelt lõpetas nende nädala kauaoodatud sõrmuste pidu.

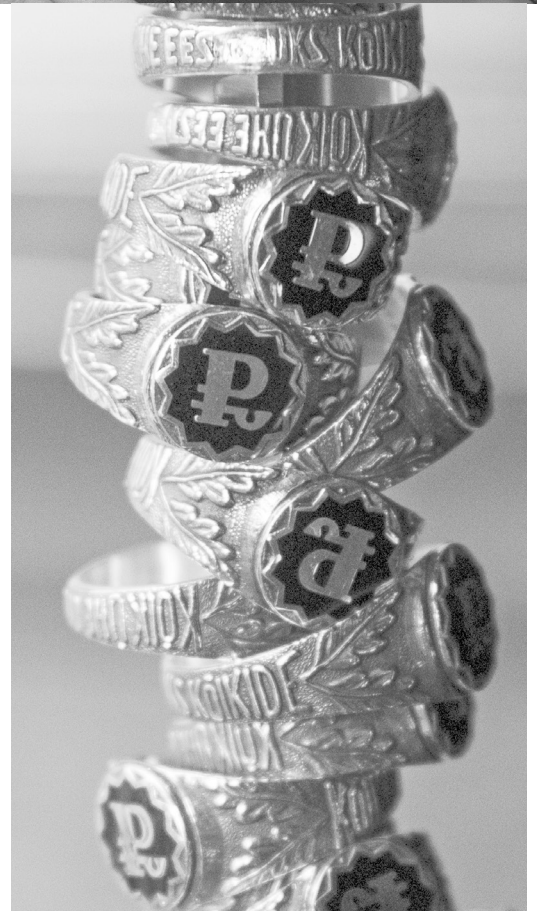
Reede, 22. oktoobri õhtul kogunes 138. lend koos klassijuhatajatega öö varjus Odeoni baari. Peale kogunemist-sisseelamist oli aeg õhtuga alustada. Õlg õla kõrval seistes pidasime maha traditsioonilise ja saladuskattega varjutatud tseremoonia ning lausume oma toostid, mille seas oli nii südamlikke, sügavamõttelisi ja mõtlemapanevaid kui ka neid, mis muige suule töid.

Eri Eesti otstest pärit muusikahõngulised etteasted ette kantud ja vaadatud, oli aeg

asuda õhtu tähtsaima osa juurde ehk Eesti kaunimad koolisõrmused kaunistavad nüüd ka 138. lennu sõrmi! Nüüd oli aeg nautida suupisteid ja ülejäänud õhtut. Kuigi sel üritusel jäid suureks kurvastuseks Piret Otsa tantsud ära, sai siiski jalga keerutada. Selle eest hoolitsesid Nora Liisa Suislepp, Kirke Männik, Kertu-Grete Tamkõrv, Jakob Lille, Uku Õunapuu ja Marvin Inno, kes esitasid parimaid palu nii kodu- kui välismaalt.

Tantsupõrand täitus kiiresti ja meeleolu läks eriti kirevaks, kui William Undritsa ja Patrick Roostfeldti vahel läks lahti *danceoff*. Mõlemad noormehed näitasid publikule oma vahvaid tantsusamme, pärast võistlust surusid vennalikult kätt. Õhtut jätkasid DJ puldis Jens Jürgenson ja Karl-Joosep Randveer, et ka peo lõpus meeleolu üleval hoida.

Tsiteerides üht kõlama jäänud toosti Jaan Peeter Viljamaa suust: „Kaugele sõuad, kaugele jõuad.“ Sõuame ka meie ühtsena kõik koos gümnaasiumi lõpuni, sõrmused sõrmes ja Reaali vaim hinges!

KAS SEEKORD SAAME PANNKOOGID?

////////////////////

Katriin Kalle 138C

Kauaoodatud Tallinna Reaalkooli Esinduskoja presidendivalimised jõudsid meieni lõpuks 4. oktoobril. Koolimaja oli kaetud erinevate huvitavate plakatitega ning ei puudunud ka vana hea 40%. Kandidaate oli sel aastal kolm: Gerdo Germann, Andreas Põšnograjev, Mihkel Jesse. Kõik 137. lennust ja igäüks neist võttis asja tõsiselt.

Lubati erinevaid üritusi, kaua veninud prügireformi, CS:GO turniiri, reaal- või G5-villakut ja lubati panustada ka kooli spordiellu. Meelelahutust ei lubanud see aasta kahjuks keegi, kuid endiselt ootame kolmanda korruse *bowling*'u-rada. Lisaks lubati pehmeneda Reaalis õppimist nii UT juhendi kui ka kooli pinkide mugavamaks muutmiseks. Kõik lubadused olid korralikud ja läbimõeldud. Jesse lubas uut *hackaton*'i ja filmiööd, Põšno lubadused küündisid vetsureformist REKi suhtluse parandamiseni ning Gerdo puhul jäi silma lisaks lubaduste sisule ka nende presenteerimine. Nagu öeldakse, lihtsuses peitub võlu, seda näitasid ka tema lubadused: Reaal ellu! Reaal puhtaks! Reaal teadlikuks!

Presidendivalimiste nädala alguses peetud kõned olid veenvad ning ootus debati ees suur. Debati peateemaks kujunes prügireform ja -sorteerimine ning CS:GO turniir. Julgelt hõigati välja ka lubadus tuua sööklasse tagasi pannkoogid. Asepresidentide kandidaadid olid sel aastal Hanna-Maria Vinkel. Sten-Martin Kabrits ja Oskar Pukk. Viimase valituks osutumisel lubas Reaalpihi andmetel

üks õpilane ära minna ning Anni (vil!136) tagasi tulla.

Valimiskampaaniad olid kõigil kandidaatidel tasemel ning autorite lemmikuks kujunes kandidaat, kes geograafiatunnis omanimelisi kleepse jagas. Valimisenädal lõpes reedel, 8. oktoobril suure häälitusega, mille võitis ülekaalukalt Andreas Põšnograjev.

INTERVJUUD KANDIDAATIDEGA

KES SA OLED JA KUST SA TULED?

Mihkel: Olen Mihkel Jesse, tulen 12.a klassist***Jesse, ütlesid eelmise aasta, et ei võitnud, sest oled ehitatud liiga teisiti. Mis on muutunud?*** Olen arenenud, nüüd olen, nagu ütles Kanye: "harder, better, faster, stronger"

Oskar: Oskar Pukk, 139.a

Andreas: Mis ma küll vastama peaks... Andreas, ma tulen Koplist.

Hanna: Olen Hanna Maria Vinkel, 12.b, olen Reaalis õppinud nüüdseks juba 13 aastat [koos vahetusaasta ja eelkooliga].

Gerdo: Mina olen Gerdo Germann, ma tulen 12.c, praegu tulen auditooriumist.

Sten: Olen Sten-Martin Kabrits, 138a reaal-inseneeria suunast ja ma tulen Peetri Lasteaed-Põhikoolist.

MIS ON SU MITTEAMETLIKUD VALIMISLUBADUSED?

Mihkel: Eriti praegu olen pannud üpriski kõik kirja, eelmise aasta oli Mauruse lubadus, aga see sai tehtud teise kandidaadi poolt.

Oskar: *pikk vaikus*

Andreas: Kui keegi mäletab G5 valentinipidu

siis see [kui koroonalubab].

Hanna: Eee... pärast tüdrukute vetsureform.

Gerdo: Beliefi masin.

Sten: Ma ei mängi suletud kaartidega.

KIRJELDA ÜHE SÕNAGA SINU JA (ASE) PRESIDENDI VAHELIST KOOSTÖÖD?

Mihkel: Imeline.

Oskar: Mina ja härra Mihkel Jesse saame väga hästi läbi...perfektne.

Andreas: Edukas.

Hanna: Sujuv.

Gerdo: Pidev, sisukas, tõine, *fun*.

Sten: Väga hea.

MIS ON REAALI VAIM?

Mihkel: Kõik.

Oskar: Õpetajate keskmisest suurem legendaarsusaste, Reaalkooli eripärane sümbolkommite palett ning õpilaste keskmisest sügavam ühtsustunne.

Andreas: Üksteise motiveerimine, mis teebki Reaali parimaks kooliks. Kui sa näed, et kõik sinu ümber on edukad, pingutavad ja õpivad, on ägedad inimesed, see paneb sind ka seda tundma, paneb sind panustama kooli ellu ja ennast arendama ning muudab sind ka paremaks.

Hanna: *naerab* Ee, kuidas ma nüüd sõnastan seda, et kõik on ühel meelel, et peale tunde saab Maurusesse minna.

Gerdo: Kõikide õpilaste kokkuhoidmise tulemus, mis väljendub ühiste ürituste korraldamise, pidamise ja koosviibimiste näol, ühine joon või kuldne pael, mis ühendab kõiki Reaali õpilasi.

Sten: Kui sa oled mõnel üritusel ja sa ütled pum-tšiga-pum ja sinu taga kõlab koor.

Kindlustunne, et ükskõik mida ma teen, minu koolivennad ja -õed on minu selja taga.

MIS ON ISELOOMUOMADUS, MIS PEAKS OLEMA KINDLASTI REKI PRESIDENTIL/ASEPRESIDENTIL?

Mihkel: Julge.

Oskar: Väga hea väitlemisoskus või teiste veenmisoskus.

Andreas: Hea suhtlemisoskus.

Hanna: Järjekindlus ja valmidus magamata öödeks.

Gerdo: Mõlemad peaksid olema suhtlusvalmis ja proaktiivsed, et ennetavad kõike, ning ka sümptaatus.

Sten: Selgroog peaks olema.

MIDA SA TEED ESIMISE ASJANA HOMMIKUL?

Mihkel: Ärkan.

Oskar: Ärkan üles.

Andreas: Vaatan oma telo.

Hanna: Pesen hambaid.

Gerdo: Ma panen oma äratuskella kinni.

Sten: Vaatan elektritõukerataste lähedust, sest ma olen viimasest bussist lootusetult maha jäänud.

RÄÄGI OMA LEMMIKMÄLESTUSEST KOOLIAJAST

Mihkel: See tunne peale 9. klassi katseid oli väga tore.

Oskar: See tore moment, kui ma sain koos Kristi Koiduga liftiga sõita.

Andreas: Mu paralleelklassivend, põhikooliklassivend [Imre Saks] kandis väga tihti sarnast polo särki. 10. klassi alguses, 60-70 inimese peale kinkisime talle raamitult selle polosärgi, tegime aulas kohe eraldi tseremoonia, vahepeal panime selle ka garderoobi üles.

Hanna: Märgipeo korraldamine 11. klassis.

Gerdo: Neid on mitu, kasvõi see, kui lasanje on sööklas. Teine on see, kui sain negatiivse tiheduse eest punkte kontrolltöös.

Sten: Keeruline küsimus, neid on nii palju. Ilmselt eelmise aasta alguses veedetud (rebastenädal).

KUIDAS SIND ON MÕJUTANUD EELNEVAD REK-I PRESIDENTID VÕI SILMAJÄÄNUD TEOD, MIDA NAD ON SAAVUTASID?

Mihkel: Gregor suutis kõike väga efektiivselt juhtida ja kogu REK töötas tema all väga hästi. Anni suutis jätkata seda traditsiooni ja suutis REK-i muuta palju meeldivamaks ja sõbralikumaks kõigile.

Oskar: Gregor on minu südamesse meelde jäänud kui väga soe ja tore härrasmees, kahju, et ta prügiga lõpuni ei jõudnud.

Andreas: Pihlakult ma päriselt küsisin abi,

et ta selgitaks, mida see töö endast ette näeb. Nii Gregoril kui ka Annil oli see liidri kvaliteet ja organiseerimisoskus, mida igal ühel nii kõrgel tasemel koolis pole. Ja need lubadused, mida nad ellu viisid... Anni polnud küll nii palju võimalusi, aga Gregor tegeles oma ülisuurte lubadustega hoolikalt nagu näiteks kohvimasin. Ma loodan, et suudan sama teha

Hanna: Kindlasti Anni tõi mulle selle REK-i pisiku ja vaimu, tänu temale hakkasin aktiivsemaks, REK-is on nunnu seltskond

Gerdo: See oli vist Piik, René Piik [vil!134, president 2017/2018 aastal], kes tegi sööklad iseteenindatavaks ja ka hommikupuder oli vist üks aasta mingi REK-i lubadus ja see tuligi.

Sten: Väga palju, Gregor Pihlak jättis nii imposantse ja võimsa mulje, mis kallutas minu gümnaasiumi valiku Reaali poole kreeni. Anni inspireeris mind rohkem kooliellu panustama ja REK-ist osavõtma.

MILLINE REAALI TRADITSIOON VÕI SÜMBOLOLED SINNA, MIKS?

Mihkel: Poiss

Oskar: Reaali müts, sest ma olen alati kohal, kõikide peas.

Andreas: Pudi rida - veits tüütu, aga mingi piirini korralik ja loodetavasti ka tsiipi naljakas.

Hanna: Ballooni joomine ja rebastenädal, sest funi saab.

Gerdo: Sõrmus, sest mind sa saad iga päev kanda, ma käin sinuga iga päev kaasas ja mind nähes sa tunned ära selle familiaarsuse.

Sten: Mina olen sõrmus, sest ma kasutan seda nii palju [Mauruses].

PRÜGIREFORM - AASTAID SAAVUTAMATA LUBADUS. KUIDAS KAVATSED SELLE ELLU VIIA?

Mihkel: Eelmised aastad on suur probleem olnud distantsõppega, kui on hakatud rääkima seda. See aasta üritaks teha ikkagi ära. Rahastust tahaks taarast ja sorteerimisest saada võimalikult palju

Oskar: Asi tuleb kätte võtta ja ära teha, see on ainult enesekindluse küsimus.

Andreas: Miks reformi pole saavutatud on, et see vajab tohutult raha. Ma arvan, et mina olen pakkunud viisi, kuidas me seda raha saame, suurendada taaratulu nii, et paneme prügikastid sinna, kuhu inimesed päriselt taarat viskavad, tulu on suurem ja saame reformi saavutada.

Hanna: Hoian Põšnole pöialt.

Gerdo: Kavatsen ellu viia selliste põhiliste lahendustega, kui teised töid oma taararaha välja, mida ma arvan, et meil laekub 7 eurot kuus, siis minna direktiooni selge kavaga, milline prügikast välja näeks, kuhu need

panna, millal selle eesmärgi täitmise kuupäev on ja nii kõik läbi rääkida.

Sten: Viime reaalselt ellu, see on meie valimislubadus, Gerdo hoolitseb selle eest. Eelnevatel pole õnnestunud, sest nad olid 12. klass, koroonaaajal polnud võimalust, tahet ega nn poliitilist vastutust. aga Gerdol ja Jessel on Kabritsa ja Puki näol.

KUIDAS TAVALISELT PÄÄSED KOHUSTUSTEST, MILLEGA TEGELEDA EI TAHA?

Mihkel: Lähen magama.

Oskar: *pikk vaikus* Praegu ei taha sellele küsimusele vastata.

Andreas: Ma enda arvates suudan delegeerida, enda tööd teistele võibolla peale suruda.

Hanna: Magan sisse.

Gerdo: Teen selle kiiresti ära.

Sten: Ma lähen magama, hommik on targem kui õhtu.

MIKS REK VAJAB PRESIDENTI?

Mihkel: Muidu ei juhi seda keegi.

Oskar: Et oleks keegi, kes juhiks, kes annaks REK-ile oma näo.

Andreas: Minu arvates, REK vajab presidenti kolmel väga lihtsal põhjusel. Peab olema see, kes vastutab, vaatab, et kõik saaks päriselt organiseeritud, kes teab, kuidas kõik toimib. Teiseks Reaalkooli õpilasesindusel on vaja kindlat stabiilset esindajat, et suhtlus teiste koolide ja külalistega oleks võimalikult efektiivne. Kolmandaks ta lubab ja viib ellu neid asju, mida õpilased tahavad, aga mille peale juhtkond ei tule.

Hanna: Meil on palju liikmeid, kes on valmis palju ära tegema, on vaja delegeerijat.

Gerdo: REK vajab presidenti, sest muidu kõik lihtsalt räägiksid selle koosoleku ajal, sa satud sinna, kõik on ju tuttavad omavahel ja räägivad, siis suhtlusteema muutub kiirelt REK-i teemal erasjadeks.

Sten: Sest REK-ile on vaja kindlat nägu, kes seisaks REK-i ja õpilaste huvide eest.

SUL ON NÜÜD 10 SEKUNDIT ET ENNAST MULLE MAHA MÜÜA, TEE SEDA ;)

Mihkel: Vali kandidaat nr 3.

Oskar: Me oleme parimad, vali meid, REK vajab presidenti, Jesse-Pukk.

Andreas: Mul on 3 asja: ma suhtlen juba G5 teiste koolide esindajatega, ma olen hea vaidleja, enda arvates mul on üliägedad lubadused, ma toon morsi ja teleka tagasi. Nii, et kandidaat nr 2!

Hanna: *naerab* Eee, ei Põšno on hea valik, soovitan.

Gerdo: Minul on kogemus, minul on avatus ja ma oskan suhelda direktiooniga hästi.

Sten: Kas sa tahad et REK oleks tegus... ma jätkaks selle vahele palun. **R**

NÄDALAKS AUSTRIASSE KAEVANDUSÜLIKOOI

////
Rhea Kõivutalu vill136

Suvel sai Reaal lõpetatud ja otsustasin edasi mitte kohe õppima minna. Hetkel olen Tšehhi Vabariigis vabatahtlik. Aga septembri alguses käisin Austrias nädasel RaisESEE projektil. Mis asi see RaisESEE üldse on? Akronüüm on kuidagi kokku pandud sellisest loosungist: *RAw MaterIals Students Internships in East South East Europe*. Päriselt tähendab see praktilisemat lähenemist maavarade õppimisele. Projekti jaoks annab rahastuse Euroopa Liit.

Siiski ei olnud minu nädal Leobeni Kaevandusülikoolis liiga akadeemiline ega ka geoloogiline. Geoloogia valdkonnas käisin matkal, kus tutvustati kohalikku pinnamoodi, ja külastasin mineraalikogu. Kahjuks olin mineraalidest tuntumaid juba olümpiaadi raames õppinud ja see loeng oli üsna kordav. Geofüüsikas seevastu sain täiesti uue kogemuse. Praktiliseks osaks oli kolme erineva kivimi ultraheli läbilaskmise kiirust mõõta. Varem olin ultraheliga kokku puutunud ainult meditsiinilises kontekstis, nii et päris vahva oli näha seoseid meditsiini (käisin mediklassis siiski) ja geoloogia-füüsika vahel.

Erakogu

Ülikooli mineraalimuseum

vasemaagikaevanduses Sygun käinud, kui palju erinev rauamaagikaevandus ikka olla saab. Aga ei! Mu esimene mulje oli, et pool mäge on ära kaevatud. Ma ei oska seda paremini kirjeldada, mäe jalamiilt 600 meetri kõrguselt tipuni 1400 meetrini ongi pool mäge lihtsalt astmeliseks trepiks muudetud. Esimene ekskursioon oli 55-tonnises kallurautos Hauly. Teine osa oli mahajäetud maa-aluses kaevanduses, mida Ida-Virumaa omaga võrrelda ei saa. Juba rongisõit jalutuskäigu algusesse võttis paar minutit. Ja kõik see on rauamaagi nimel, mis on väga raurikas... lausa kolmandik on raud. Võtab sõnatuks.

Nädal Leobenis oli igapidi meelde jääv. Loodan, et see artikkel muutis RaisESEE mõnele lugejale selgemaks ja et järgmisel aastal on teie hulgas mõni kandideerija ka.

Erakogu

Hauly-ekskursioon Erzbergi kaevanduses

Mina sain stipendiumist teada täpselt neli päeva enne tähtaega ja seega oli kandideerimiseks vajalike dokumentide kirjutamise aeg väga piiratud. Kõige segasem nende hulgas oli *project proposal*, kus pidi nädalaks erinevad soovitud tegevused välja mõtlema. Minu jaoks tähendas see geoloogia (mineraalide ja kivide ja natuke nende puhastamise) kohta hämmast. Kuid halb komme jätan kõik-kodutööd-viimasele-minutile oli üks kord kasulik: komisjon valis minu üheks stipendiumi saajaks. Just oktoobris lõppes *call 2*, täpsemalt saate end kuupäevadega kursis hoida <https://raiseseeris.istm.cnr.it/> (või lihtsalt guugeldada raisesee).

Nädala jooksul tutvustati mulle erinevaid digilahendusi kaevandamise õppimiseks, sest kaevandustes kohapeal väljaõppe andmine on keeruline ja ohtlik. Väljapaistvaim lahendus oli virtuaalreaalsus, mis loodi päris kaevanduse skaneerimisel. Samas keskkonnas oli võimalik vaadata ka erinevaid masinaid, näiteks hüglaslikke purustajaid. Külmaks jättis tahvelarvutis 3D mineraalide vaatamine, ju olen geograafiaklassi kivikoguga liiga mugavaks muutunud.

Suurim rõhk oli aga firmakülastustel. Mulle see väga ei meeldinud, oleksin tahtnud rohkem õppida, aga pean tõdema, et kasulik oli küll. Kui enne kartsin, et geoloogiat õppides saan hakata ainult professoriks/õpetajaks või kaevuriks, siis nüüd tean, et see on palju laiem eriala. Ja kaevandamine ei kao lähiajal veel kuskile, elektroonika nõuab selleks liiga palju toormaterjali, mida veel taaskasutada ei osata. Muidugi on nüüd kaevandamise õppimine tihedalt seotud nende samade materjalide korduvkasutamise, ümbertöötlemise ja asendamisega.

Viimaseks kirjutaksin natuke Erzbergi rauamaagikaevandusest. Mõtlesin, et ma olen ju varem Eesti Kaevandusmuuseumis ja Walesis suletud

Erakogu

Keemilabori külastus

Teravad vastandumised, suured emotsioonid

Saarte Hääl

VÕÕRAGA VAIDLEMISE ÕPETUS

//////
 Kristjan Suuder 138A

Põhimõtete kodaniku raudseks kohuseks võiks olla pluralistliku lipu all end kurssi viia kõikide liikumistega, mis juhtuvad riigi mõttemaastikul jõudu koguma. Seda väärtust kandes võib aeg-ajalt eksida süngemat laadi poliitfoorumitesse või sattuda kirerohketesse vestlustesse tulihingeliste ekstremistidega — tähtis pilguheit teistsugusesse, võõrasse maailma. Keset näivalt vaenulikku ja segast uskumuste rägastikku ei pidurdu aga mõte otsimast võtit, mis dogmade labürintis tee loogilise seletuseni avaks.

Emile Durkheim oli üks neist nimekatetest sotsioloogidest, kes üle-eelmise sajandi keskpaiga kiiresti moderniseerivas ja vaimselt muutavas keskkonnas religiooni ja üksikisiku suhet uuris – tol ajal oli tegu äärmiselt trendika tegevusega. Leides pea kõigist maailma usunditest ühiseid jooni, sõnastas ta definitsiooni, mis eemaldas religiooni juures varasemalt elutähtsaks peetud jumaluse kujud: usund pidi tema sõnul olema vaid ühendatud märkide süsteem, mis eraldab soositu keelust ja loob kõigi usundi liikmete poolt tunnustatud moraalse ühispinna. Esoteerilisi imetegijaid ei olnud enam uues maailmas religiooni loomiseks tarvis, piisas sisegrupist, vaenlastest ja ühest-kahest meeldejäävast sümbolist.

Äärmuslikud poliitideoloogiad vastavad olemuselt igale Durkheimi poolt esitatud religiooni defineerivale kriteeriumile ja nähtavasti leiavad oma koha isiku mõttemaailmas samas sapis, mida eelnevatel sajanditel on täitnud klassikalised usuliikumised. Taoliste vaadete jõudmine vastusena tormisele ja üleküllastunud inforumile ei ole otseselt moraalse selgroo puudumise küsimus, vaid loomulik reaktsioon arusaamatule ja näiliselt vaenulikule keskkonnale. Kollektiivse identiteedi lahtustumine on asetanud suurema ühiskondliku rõhu üksikisikule, kes äärmusliikumiste ohvriks langedes otsib tegelikult vaid maailma tõlgendamiseks hädavajalikku struktuuri.

Poliitiline maailmavaade on enamasti nihutatav, kuigi sageli on selleks tarvis oskuslikku ja ootamatute faktidega relvastatud kõnelejat. Äärmuslast eristab aga keskmisest poliitilise suunitlusega kodanikust poliitika ja identiteedi lõimimine, mis on eelmainitud „usustumise“ otsene tagajärg. Märksa keerukam on lõhkuda paradigmat, mis põhineb ümberlükatavate faktide asemel jõulisel emotsioonil. Küsimused, mis ehk esmapilgul puudutavad vaid mõnda valitsuse otsust või plaanilist muudatust, omandavad hingelise, tundmusliku kaalu. Tekib äärmusluse nõiarõng – hirm identiteedi murenemise ees kutsus edasi veelgi tugevama emotsionaalse vaste ja

takistab uute, raamistikuga mitteklaarivate vaadete vastuvõtmist.

Mida selle mõttekäiguga peale hakata? Olenemata sellest, kas oled vapralt demokraatlike põhimõteteid kaitsev agitaator või väärtustad lihtsalt efektiivset diskursi, tuleks mees pidada, et poliitiliste vaidluste teljeks on harva puhtratsionaalsed kehval kommunikatsioonil põhinevad lahknemised. Tunnetad peale konfliktihasardi ka tõelist tahet oma opositsiooni arvamust pisut muuta? Ära hoidu vajadusel langemast tundmuslikule tasemele, kus võid tegelikult leida vastase maailmavaate tuuma. Polariseerunud mõttemaastikul võib tunduda, et ideoloogiate vahele on tekkinud ületamatud lõhed, kuid tegelikkuses on võõrandumise sütitajaks aina suurenev tahtmatus neid parandada. Konfliktide vältimise nimel vaidlustest eemaldumine vaid legitimeerib durkheimilike *in-group*’ide olemasolu, mida saab raputada ainuüksi inimlik kontakt.

Vahest juhtub ka nii, et maailma keerdkäike analüüsid unustame hetkeks pilgu enesele pöörata. Julgus tunnistada, et ka meie oma maailmavaate alustalad võivad sihitutest aistingutest haaratuna objektiivsuse kaotada, on ülimalt kasulik omadus. Head vaidlemist! 🗣️

ERIK J-i MUUSIKANURK

////////////////////////////////////

Erik Joonatan Tepp 137A

Erik Jõevere 137C

Sa juba tead, mis toimuma hakkab. Erik J-id on siin ja veel paremate arvamustega kui kunagi varem. Kui sina tahad, et sinu indiecore grungecore lahedad sõbrad sinu „Spotify Wrapped“ üle naerma ei hakka, siis kuula nüüd neid audioteeoseid!

LAULUD

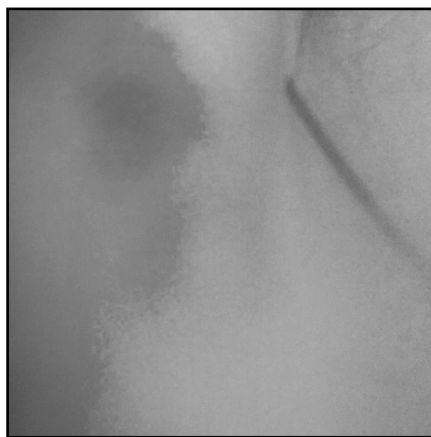
The Microphones – „II. Solar System“ (folk)

Tegemist on lihtsalt väga kauni looga. „II. Solar System“ on võrdlemisi õhuke lugu: enamus ajast on laulus vaid vokaalid ja kitarr ning väga lihtne löökpilli osa. Siiski on suutnud Phil Elvrum, The Microphonesi *frontman* luua rahuliku ja ilusalt morni õhustiku. Lugu on hetkedeks, kus vaatad õrnalt väsinud ilmel aknast välja Eesti „vahelduv pilvisus, kohati sademeid“ ilma ning mõtled. Isiklikult oli see laul ideaalseks kaaslaseks arvestuste nädalal. Soovitan kuulata seda lugu folgi armastajatel ning läbi on ka kuulda Elliot Smith'ilikku *singer-songwriter* võnget. Kui selline muusika sulle meeldib, soovitan kuulata ka kuulsamaid lugusid The Microphonesi varasemalt ning populaarsemalt albumilt „The Glow, Pt. 2“.

Mac Miller – „Here We Go“ (dzäss-räpp)

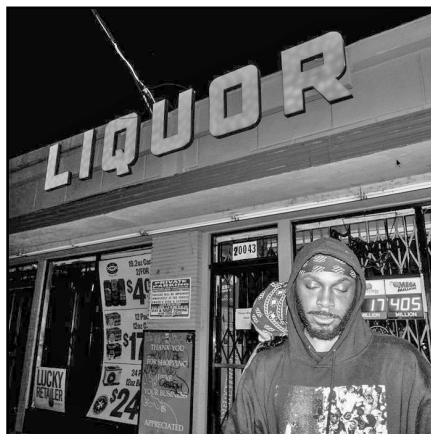
Hiljuti avaldati uuesti üks fännide lemmik Mac Milleri *mixtape* nimega „Faces“. Erinevalt enamikest meie muusikasoovitustest olete te ilmselt Mac Milleri nime varem kuulnud. Kuulsus aga muusikat halvemaks ei tee. Muusikasnoobina peab seda vahepeal

endale meelde tuletama. Vahel on vaja muusikat, mis muudab meele heaks. Loo biit jääb kummitama tänu nakkavale löökpilli rütmile ja teravale trompetile, mis terve laulu väitel mängib. „Here We Go“ on tükike soojust ja päikest aina külmenevas keskkonnas.

Watergh0st – „Apathy“ (indie)

Oma mõnusate kitarririffide ja pehmete taustavokaalidega on lugu harukordselt rahustava toimega. Meenutab veidi lugusid, mida kuuleb kohvikutes, kuid seda ainult kõige paremal viisil. See võtab hästi kokku tunde, kui saabub laupäev ning ostad endale paar pirukat ja kohvi ning polegi hetkel ühtegi kohustust. Lugu on olemuselt lineaarne, aga oskab hästi kuulaja fookust säilitada. Trummid on meelele rahuldavalt krõbedad ja lauljal on haarav hää.

ALBUMID

JPEGMAFIA – „LP!“ (eksperimentaalne räpp)

Minu arvamus JPEGMAFIA'st on võrdlemisi subjektiivne, kuna olen teda jälginud juba pikemat aega. Seda artisti soovitaksin ma kuulata, ükskõik kui hea või halb uus projekt tal on. Albumist aga on kaks versiooni. Mina soovitan kuulata YouTube'st ja Bandcamp'ist leitavat „offline“ versiooni. JPEGMAFIA muusika teeb eriliseks just tema *mixing* ja *mastering*. Kuna Devon Hendryx teeb seda ise, tekib tema muusikal kindel omapärane ja ühtne võnge, mis mulle väga istub. „LP!“ erineb varasematest projektidest selle poolest, et lugude valik on eklektilisem. Leida on nii soulilikku õrnust ja *cloud* räppi, *hardcore* hiphoppi, Memphis räppi kui juba talle omast *glitch-hop*'i. Midagi on siit leida igal hiphopisõbral, tuleb vaid otsida.

Section 25—Always now friendly fires dirty disco c.p loose talk costs lives inside out melt close hit babies in the bardo be brave new horizon produced by martin hannett engineer john caffrey recorded at brittania row disegnatori : grafica industria e tipografica berthold a factory records product fact 45

Section 25 – „Always Now“ (post-punk)

Album on justkui mingi filmi soundtrack. Lood on sünged ja rõhuvad, laulja laulab natuke mööda ja käigud kitarril on tihtipeale ebamugavad. Kuid Section 25 on seda kõike teinud väga elegantselt, tekitades ainulaadse meeleolu. Nagu kõnniks pimedal tänaval lootusetus nukruses, kuid samal ajal oleksid pealtvaatajatele kadestusväärsest lahe. Terve bändi imidž on väga lahe. Tegemist on ka väga pikana tunduva, 71-minutilise albumiga, mille läbi töötamine ja lemmikute otsimine on otstarbetu. Lood on lühikesed ja omavahel väga sarnased ning sobivad hästi taustamuusikaks õppimisele, autoga sõitmisele või muudele ajumahtu nõudvatele tegevustele. 🎧

„ABSINDIJOOJAD“ – PÄIKE KAHE KLAASIKES

Barbara Victoria Kuusk 138C
Kristjan Suuder 138A

„Absindijoojad“ sai oma nime 1936. aasta sissekandest Wiiralti (kodanikunimega Edaurd Viiralt) märkmikus. See on vaieldamatult metsik teos — grotesksed ilmed tahavad igal pilguheil hingest tükikest välja raiuda. Absint on siin iga nägemuse sünnipaik ja igavene kütkestaja, kõikide maailma rõõmude lõplik ja loomulik kulminatsioon. Silma torkab topeltpupillide motiiv, kujutatud on üheaegselt inimsuse hajumist ja reaalsusest võõrandumist. Või ehk oli tegu absintismist tingitud topeltnägemise kunstilise tõlgendusega? Pea pool sajandit hiljem annab Jüri Arrak kahekordsed silmaterad „Suure Tõllu“ salakavale Vanapaganale, toetades motiivi kinnistumist inimest ja mitteinimest lahutava orientiirina – absindijoojad on veel kuskil vahepeal.

Üks Wiiralti kunsti olulisi jooni on moraal, mis on peidetud pea iga suurema töö taha. Siin aga õpetus puudub, emotsioon puudub, on vaid sünged ekstaas teadmised, et oled põgenenud veel üheks öhtuks. Ja see teebki „Absindijoojad“ niivõrd kütkestavaks – lihtsus, mis seisneb kahes mehes ja nende sõltuvuses maailma eest ära jooksmisest. Sama süngus peegeldub ka Wiiralti elus teose sünnihetkel. 30ndate algus oli kunstnikule keeruline periood, mil elu pahed ja vaesus võtsid võimust nii tema kunstis kui ka kogemuses..

HEI, SINA SEAL, MINE FOTOGRAFISKASSE, NÜÜD!

Paul Nurk 137A

Praegu ülevalolevatest näitusest oskan soovitada kahte küllaltki vastandlikku. Minkkineni peaksid vaatama minema, kui sa tunned, et sulle on hingelähedased vormid, kaunis ning puhas joon, ürgne ühtsus loodusega... ja siis ka kui sind see viimane märksõna külmaks jättis – arenda enda empaatiavõimet! Minkkinen on öelnud, et ei taha luua tavalist autoportreed, vaid tööd, milles vaataja saab näha ennast, seeläbi samastuda ja mõista tundeid, mida ta edasi anda püüab. Ma tundsin tundeid, tõesti tundsin, eriti vaadates lühikest dokki, mis seina peal jooksis.

Läbi teise näituse jalutades tunned, nagu kahlaksid läbi seintel kujutatud jõuliselt lirtsuva ja nõretava butafoori, kuid ilma, et see tekitaks rõvedust, vaid pigem rahuldust, nagu plastiliini sõrmedega kaevumine. Cousins on öelnud, et tema käekirja ja lähenemise kujunemisel oli väga oluline veebikeskkond Tumblr, keda teist see ligi tõmbab, keda eemale tõukab. Näitusel on mitmete küllastajate sõnul sensuaalseid alatoone, kuid lähenemine ei ole kindlasti peenutsev, vaid rõhutab inimlikult loomulikku ebatäiusust. Palju rohkem ei oskagi öelda, mulle meeldis (kuigi mitte nii palju kui Minkkinen). Minge tajuma!

Miks on siin lehel see imelik hõbedane joon? Peaks vist Minkkineni näituselt vastust otsima...

Lõpuks jõutakse ikka samasse paika tagasi, kust põgeneda katsuti. Mõneks ajaks antakse küll vaba voli reaalsust natuke voolida, selle piire pisut nihutada, kuid halastamatul kombel järgneb alati naasmine tõelisusse. Kuid tõeline absindijooja ei pea plaani ega märgi tundide möödumist päevikusse, ta elab hetkes, mis on sealjuures kõigist hetkedest kõige ilusam. Kiirgava pärja võtab kohe-kohe üle järgmine hetk, mis seejärel kõik eelmised ja kõik tulevased varju jätab – maiste murede eest pägemise maraton.

Peale selle osutub mõneti ootamatuks teose kompositsioon. Wiiraltile võiks omaseks lugeda sisutihedaid teoseid, kus vaade avaneb pigem kaugelt. „Absindijoojad“ on aga lähivõte, isegi teose nn kangelaste näod joonistuvad vaevalt raamide piirides välja. See muudab töö vaid võikamaks, luues maailma, kus ümbrus ei olegi enam oluline ning loeb vaid sõltuvuse jälkus. Kindlasti on oluline vaadelda absinti kui teose füüsilist ja psühholoogilist keset (sest seda ta on) ning dünaamilisust, mis sellest tekib. Kuna absint on teoses kõige heledam, kisub ta automaatselt pilgu enesele ning juhib selle klaasidelt meeste huuli mööda nende grotesksete ilmeteni. See kinnitab sõltuvuse kandvat rolli ning võiks isegi väita, et muudab mehed teisejärguliseks.

Sellega paneme punkti oktoobrikuu kunstinurgale, kus avastasime Eduard Wiiralti teost „Absindijoojad“. Novembris plaanime sukelduda juba Jüri Arraku loomingusse. **R**

PS! Samuti soovitan teil võimalusel haakida end sappa mõnele tuuri andvale giidile, nii kuuleb põnevaid seiku fotograafi elust, mis aitavad luua autori loominguga ja elu vahel seoseid. Kuid! vaadake näitus ise enne ära, nii saab vähemalt minu arust parema kogemuse, sest on võimalik häirimatult omas tempos pilte kogeda. **R**

24. SEPTEMBER, 2021 — 30. JAANUAR
ARNO RAFAEL MINKKINEN
KAKSSADA AASTAEGA

8. OKTOOBER, 2021 — 27. VEEBRUAR
MAISIE COUSINS
RÄMPS, DIPIKASTE, MURU, POJENG,
TAGUMIK

NAISED JA PÜKSID

Annabel Lokna 140C

Meil kõigil oli just soe suvi seljataga, kindlasti kandsime kõik lühikesi pükse ja seelikuid, kuid see pole alati sobilik olnud. Nii 100 aastat tagasi oli kasvõi oma pahkluu näitamine väga tabu, kuid millal hakkasid naised lühikesi pükse kandma?

Esimestest pükste moodi riideesemetest Lääne ühiskonna naistel on teada umbes 19. sajandi keskpaigast, neid kanti kodus töötamiseks ja mõndadel üksikutel spordialadel, need olid laia lõikega ja pahkluu juurest kokku tõmmatud, kuid selliseid esemeid kanti ainult pereliikmete nähes.

20. sajandi alguses tekkis liikumine, millest osavõtjad kutsusid end *Flapper Girl* ideks. Sellised naised kandsid oma aja kohta

skandaalselt lühikesi kleite, mis paljastasid pahkluid, ja lühikesi pükse, mis vahel paljastasid kandja põlvi.

Kuni kolmekümnendateni vaadati pükstele naiste jalas üldiselt siiski halvasti. Teise maailmasõja hakul aga tekkis vabrikutes vägagi tuntav tööjõupuudus, seega hakati palkama tööle ka naised ja kuna kleitides ja pikkades seelikutes on ebamugav töötada, siis hakkas ka ühiskond vaikselt aktsepteerima pükse ka naiste jalas.

Praegu näeme paljatel suvepäevadel lühikesi pükse kõikjal, see „õigus“ on tulnud läbi skandaalsete naiste, kes soovisid inimestele näidata, et moodi on vaja muutust ja naiste, kes olid valmis oma riigi eest tegema midagi, millega nad kunagi varem kokku puutunud ei olnud. 📌

Vintage Dancer.

Skandaalselt lühikesed püksid, hilised viiekümnendad

REAAL 140 – SUUR JUUBELIPIDU

Anna-Ly Truusalu 137C

2. oktoobril toimus Noblessneri valukojas meeolukas Tallinna Realkooli 140. sünnipäevale pühendatud juubelikontsert, millele järgnes pidu ansambliga Horoskoop.

Kontserdisaal oli rahvast pungil täis. Inimesi oli nii palju, et viimased saabujad pidid endale garderoobist mõned toolid juurde tooma ning hilinejad (khm khm abituriendid) nautisid kontserti hoopis püstijalu. Üritus algas direktor Ene Saare piduliku kõnega ning sellele järgnesid mitmesugused laulud ja tantsud. Meie enda Reaali koorid esitasid ilusaid kodumaiseid laule, nende seas Olav Ehala „Kodulaul“ ja Arvo Pärdi „Koolitee“ jt. Eriti võimas oli kuulata ühendkoori esituses Vello Toomemetsa laulu „Maa tuleb täita lastega“, millele laudi ka saalis veidi kaasa.

Lisaks kooridele oli laval ka 12. klassi noormeeste ansambel, kelle esituses kõlas *a capella* „Spordilaul“ ansambel Noorkuu repertuaarist, mis oli huvitav kuulamine. Laulmisele vahepalaks tantsisid Reaali õpilased erinevaid tantse – esitusele tuli imeline peotantsukava ning 3. klassi õpilased tantsisid ka väikeste maakeradega lõbusat tantsu. Lisaks tantsule ja laulule võis laval näha Reaali õpilastest koosnevat keelpillikvartetti ning esitati ka spetsiaalselt Reaal 140 kontserdi jaoks loodud Mariliis

Valkonen vil! 114 „Minek“, mida mängisid pillidel kolm 11. klassi õpilast.

Esinemiste vahel olid videoklipid intervjuudest tuntud Realkooli vilistlastega, kes meenutasid helgelt aega, mil nad veel ise koolipingis istusid. Klippides rääkisid mitmed tuntud näod: Mati Kaal vil! 79, Ülle Kaljuste vil! 90, Mart Kalm vil! 94, Karl Martin Sinijärv vil! 103, Kati Käpp vil! 114, Paul Keres vil! 117, Rasmus Puur vil! 125, Jüri-Mikk Udam vil! 128, Markus Villig vil! 128 ning Mikael Raihhelgauz vil! 132. Videoklipid olid väga humoorikad. Üks küsimus, mis vilistlastelt küsiti, oli: „Mida Reaal sulle eluks kaasa andis?“ ning selle peale ei osanud ükski neist midagi tabavat öelda. Kõik vastajad „hmm“itasid“ ja mõtlesid pikalt, mis tõi saalis istujate seas kaasa naerupahvakaid ja aplausi. Tundub, et publik nõustus vastustega (naljaga muidugi).

Vilistlased meenutasid ka toredalt oma kunagisi õpetajaid. Kõlasid ka praegu koolis tegutsevate õpetajate nimed, kes on juba aastakümneid seda tööd teinud. Mati Kaal vil! 79 ütles naljaga oma kunagise matemaatikaõpetaja kohta, et ta nägi välja justkui jaanalind ning minu kõrval istuvaid vanemaid mehi, keda oli see õpetaja omal ajal ka arvatavasti õpetanud, valdas äratundmisrõõm ning nad naersid südamest.

Klippidest selgus, et õpetajad mängivad väga suurt rolli inimese edasise elutee kujunemisel. Näiteks tõi Karl Martin Sinijärv välja, et just üks Reaali õpetajatest oli see, kes talle luuletamiseks tõuke andis, ning kui ta poleks Realkoolis käinud, siis arvatavasti oleks temast inimesena hoopis keegi teine kujunenud.

Pärast kontserti oli sumin kõrvalsaalis – sai muljetada vilistlastega, vaadata ringi PROTO avastustehases ning endale midagi süüa osta. Pärast tunnikest pausi tuli lavale ansambel Horoskoop, mille solist Martin Trudnikov on samuti Reaali lõpetanud. Inimesed läksid kohe tantsima ning puusi sai keerutada mitmete tempokate laulude järgi. Lisaks ansamblile esines Reaali bioloogiaõpetaja Erkki Otsman ilusate prantsuse šansoonidega ning õpetajad Toomas Reimann, Erik Mäe, Anna Daniel ning Kristi Vahenurm laulsid meeolukat karaoket, millele rahvas kogu südamest kaasa elas. Tantsiti Piret Otsa tantse ning söödi maitsvat Reaali sünnipäevatoriti.

Kogu ürituse vältel oli õhus tunda Reaali Vaimu ning õhtu lõpus hüüti ühiselt: „Pum-tšiga-pum!“ Väga tore oli näha nii paljude lendude vilistlasi, terve õhtu tantsida, kuni jalad valutasi, ning tunda ennast osana suurest Reaali perekonnast! 📌

KIIRMÖE

Johannes Tampere 139A

Kindlasti oled kunagi kõndinud riidepoodi, kus müüakse üliodavaid rõivaid, mida reklaamitakse kirevate mannekeenide ja silmapaistvate postritega. Samal hetkel kui ost on sooritatud, käib su ajust läbi nii-öelda ostleja sumin - sa tahad seda korrata.

Mida me ei näe, on see, mis peitub kardinateta taga. Kuulsad ettevõtted nagu H&M, Cropp, Zara, ASOS, Shein ja New Yorker on head näited kahjulikest kiirmoebrändidest. Kiirmood on trendikate rõivaste odav masstootmine. Ettevõtted kasutavad selleks võimalikult odavaid materjale ja tööjõudu. Kolides tehastega välismaale vaestele aladele, kus on nõrgad või puuduvad töö- ja keskkonnaalased eeskirjad, ning kasutades madala kvaliteediga tekstiile ja värvaineid, on kiirmoettevõtted võimelised massiliselt tootma odavaid riideid, et rahuldada lühiajalisi tarbija moesuundi.

TÖÖTAJATE ÕIGUSED

Kiirmoefirmad ekspluateerivad töötajaid maksimaalse kasumi jaoks. Hiigelvabrikute töölised töötavad minimaalse palga eest ebainimlikult pikki tunde. Paljud hakkavad alaealisena töötama, sest neil on vaja ennast ja oma pere ülal pidada. Kiirmoebrändide töötajad mitte ainult ei teeni madalat palka, vaid töötavad ohtlikes tingimustes ilma hüvitiste ja kaitseta. Heaks näiteks ohtlikest töötingimustest on Rana Plaza töökoja kokkuvarisemine Bangladeshis 2013. aastal, mis tappis üle tuhande töötaja. Töötajate

ärakasutamine on samas vaid üks kiirmoe negatiivsetest külgedest.

MÕJU KESKKONNALE

Kiirmood toodab 10% kogu maailma süsinikdioksiidi heitkogustest ja on naftatööstuse järel kõige reostavam tööstusharu. Kiirmoefirmad toodavad igal aastal üle 150 miljardi riideeseme. Kuna need riided on odavad ja seetõttu tavaliselt ebakvaliteetsed, viskavad inimesed need pärast paari kasutamist minema ning ostavad uued. Enamik neist riietest on toodetud Hiinas, Bangladeshis või Indias, riikides, mis töötavad peamiselt kivisöega. See on süsinikdioksiidi heitkoguste poolest kõige räpasem energiatüüp. Paljud kemikaalid, mida nende odavate riiete valmistamiseks kasutatakse, satuvad pärast riie äraviskamist prügilitesse ja sealtkaudu tagasi loodusesse. Veel üks kiirmoega seotud probleem on see, et riideid pestes või ära visates satub igal aastal ookeanidesse 500 000 tonni mikrokiudu. Seega on reostus tähtis asi mida silmas pidada, ostes kiirmoebrändidelt riideid.

MIDA SAAD TEHA SINA?

OSTA VÄHEM

Isegi kõige keskkonnasõbralikumalt toodetud rõivas kasutab ressursse tootmiseks ja riidepoodi transportimiseks, mõjutades teatud määral keskkonda. Probleemi juur peitub meie liigeses tarbimises. Me kipume arvama, et uute rõivaste ostmine teeb meid õnnelikuks. Võibolla peaksime oma elustiili läbi mõtlema.

OSTA RIIDEID SÄÄSTVATELT BRÄNDIDELT

Üha enam moebrände võtab arvesse oma toodangu sotsiaalset mõju ja mõju keskkonnale. Muidugi on lihtsam ja odavam minna lähimasse kaubanduskeskusesse oma garderoobi täiendada, kuid mida rohkem me nõuame jätkusuutlikku riietust, seda rohkem on seda saadaval – täpselt nagu mahetoitu oli raske leida 15 aastat tagasi, kuid täna on see saadaval enamikes kaubanduskeskustes. Tavaliselt on säästvate brändide rõivad mitu korda kvaliteetsemad ja mugavamad kui kiirmoebrändide omad. Muidugi maksad säästva brändi rõivaste eest rohkem, kuid nüüd juba tead, mis nende harjumuspäraste väga madalate hindade taga on.

OSTA TAASKASUTATUD RIIDEID (kõige tähtsam)

Taaskasutatud rõivaste kauplusi leiad tänapäeval kõikjal. Paljud veebipoed ja rakendused pakuvad samuti igasuguseid kasutatud rõivaste ostmise võimalusi alates odavamate riietest kuni kaubamärkideni. Kasutatud riiete ostmine on loogiliselt keskkonnasõbralik: annad uue elu tavapärastel prügimäele mõeldud tootele, samuti säästad suure hulga raha. Viimase paari aasta jooksul on *thrifting* populaarsust kogunud, mõned minu lemmikud *thrift*-poed Tallinnas on Sveta Vintage, Tartu maantee *vintage* Humana, Kotzebue *vintage* Humana ja Fankadelik.

Võimalusi on palju. Tarbime vähem, taaskasutame ja oleme keskkonnasõbralikum!

R

TUME POOL

G5 KOOLIDE VETSUANALÜÜS

//////
Eke Tooming 138B

Vana-Kreeka polistes oli linna kõige olulisem paik agora – keskne turuplats, mis oli kogu linnarahvale kogunemis- ja kohtumispaik. Agora läheduses paiknesid kõik polise olulised hooned, seega selle korrashoiu abil võis hinnata kogu linna heaolu. Nii mõneski mõttes sarnaneb agora tänapäevase koolivetsuga. Sarnaselt agoraale paistab ka kooli tualettruumis alati mõni kogunemine toimuvat. Pole ühtegi vahetundi, kus vetsu külastades ei ootaks seal ees mõni seltskond, kes kogu ruumi ära blokeerib. Mis kõige olulisem – ka kooli tualetid ütlevad väga palju kooli enda kohta.

21. KOOL

Kui välja jätta üks üksik kurb mandariin prügikastis, on 21.-se vetsud sensatsiooniliselt igavad. Kõik on puhas ning lõhnab enamasti lausa ebameeldivalt hästi. Tualettruume on palju ja kui enam-vähem majast hakkad aru saama, siis pole keeruline neid ka üles leida. Üksikud vetsud on nii suured ja avarad, et võta kasvõi söber kaasa.

Ühesõnaga: kena aga igav – 7/10

GUSTAV ADOLFI GÜMNAASIUM

Kivised seinad, kitsad ruumid ja vana maja tekitavad omapärase, kuid pisut rusuva ja klaustrofoobse olemise. Vetsuanalüüsijale on selline päevinäinud tualett muidugi väga huvipakkuv, kuid kujutan ette, et igapäevaselt sellise vetsu külastamine võib olla päris ängistav. Aga vähemalt on neil hea apelsinilõhnaline seep.

Huvitav, aga mitte hubane – 6/10

Lütseumi tualeti sein

Erakogu

Vaade Tallinna Prantsuse Lütseumi vetsukabiini aknast

Erakogu

TALLINNA PRANTSUSE LÜTSEUM

Vetsu sisenedes jääb kohe silma seinal rippuv maal. Koostöös puhaste valgete seinte ja avara ruumiga tekib mulje nagu viibiksid mõnes peenes kunstigaleriis või mõisas, mitte aga ühe kooli tualettruumis. Lisaks, valides aknapoolse kabiini, avaneb aknast imekena vaade kooli hoovile. Suurim probleemkoht on see, et kogu suure Lütseumi peamaja peale on ainult 2 suurt vetsu: üks meeste ja üks naistevets.

Ilus, aga ebapraktiline – 8/10

TIK

Kui Lütseumis on vetse liiga vähe, siis Tallinna Inglise Kolledžis on nii palju vetse, et ei teagi millist valida. Kõik kempseud on sooneutraalsed, seega puudub võimalus hommikul unesegasena kogemata valesse vetsu minna. Lisaks on kõik kabiinid omavahel eraldatud korralike seintega, kõigi privaatsuse armastajate meeleheaks. Suurim ja ühtlasi ka peaaegu ainus miinuspool on ebapraktiliselt madalal asuvad peeglid.

Tahaks rohkem kritiseerida, aga tõesti ei saa – 9/10

TALLINNA REALKOOL

Kõikidest koolidest on vaieldamatult Reaali vetsudes kõige suurem õpilaste enda panus – olgu see siis raamaturiuli, plakatite, jõulukaunistuste või seintel olevate kirjutiste näol. Mõnele pisut pedantsemale inimesele võivad kritseldused kabiinide seintel mõjuda häirivalt, kuid pärast igavate ja puhaste koolivetsude külastamist tervitan mina väikest omapära avasüli.

On nagu on, aga vähemalt pole igav – 8/10

Sooviksin tänada sõpru teistest koolidest, kes mulle lahkesti olid nõus tualette tutvustama, ning EKI sünonüümisõnastiku artiklit sõna „vets“ kohta. **R**

SÜGISENE LUULENURK

////////////////////

Oskar Pukk 139A

Puudevõrad muutuvad üha hõredamaks ning lehed langevad kargele maapinnale nagu luuleread sulest paberile. Teie ees on oktoobrikuu luulenurk. Nautige!

Ⓡ

punakollane mets, mesikuu
sügisromanss ja kogu see ilu
kui haaran su käe
kui kaotad väe
ja siis tormad mu järel
kuni seisame tolle vana maja lävel
su põsed rõõsatamas
mu käed külmetamas
kogu ilm kisub naerule
kuid talv koputab uksele

–Egle Tormis

Taevas hommikul, nii roosa
iluks, lohutuseks veel.
Toksini jalaga siin kruusa
ja jätkan oma teed.

Otsin mööda metsarada
puid, põõsaid värvilisi suuri.
Märkan uut ja palju vana,
märkan, hilinesin kooli.

Vist läheb koju tagasi siis...

–B.H.R.

karge sügishommik trammis
aknal jäälillede helk
ja siis täiesti lambist
sisenes poiss, järel kelk

kõigepealt poissi, siis kelku vaatan
kelk oli roosa ja kelgu peal saatan
kelgul olid rattad ja rool oli ka
külmetas saatan ja sarved ta peas
mida veel tahta sellest sügishommikust
ma mõtlikult nõjatun vastu trammist

järgmine peatus: „Vabaduse väljak“
tramm peatub ja ma lähen välja
maha jääb saatan ja poiss ja kelk
ning eredalt kumav jäälillede helk

–Mats Mustamäelt

Mul on rahutus jäsemetes
Sest ma suren veel kolmekümnendates
2040 veereb kohale
Ja löikab minu eluniidi otsale.

Ma põletan sildu, nagu see poleks midagi.
Ma katsed saada kümnesse ei saa pihtagi.
2030 kohale veereb
Ja küsib: „Mida sa oma eluga teed?“

Mul on peksmed südame sees,
Sest minul on terve elu veel ees.
2020 veeres kohale
Ja küsis: „Kas nii ei olekski parem?“

–KR

VÄIKESTE SÜGISRÕÕMUD

////////////////////////////////////

Meriliis Täht 139C

Mia Marie Sukles 139B

Uus kooliaasta on täiel hool alanud ning novembri alguseks on kõik uued ja vanad olijad end mõnusalts sisse seadnud. Käes on sügis ning sellega seoses on Reaalis toimunud mitmed üritused, näiteks kooli 140. juubel ning taasiseseisvumisele pühendatud ajarännak. Uurisime väikestelt, mida nemad enda koolielust ja -olust arvavad. Meile vastasid esimeste ja teiste klasside õpilased.

Mis on Reaali Poiss?

See kuju seal õues.

Ajakiri!

Tubli! Meie olemegi Reaali Poisi toimetusest.

Üks poiss väga tõsise häälega: „Ma võtan seda iga kord.”

Kes teab, kui vanaks Reaalkool sel aastal sai?

Kõik kooris: „Sada nelikümmend!!!”

„Üks kõikide...”

Kooris: „...Kõik ühe eest!”

Aga kes teab, kes on Reaalkooli direktor?

Ene...?

Eneeee Saaaaaar?

mainime, et ta annab majandust

Mis asi see majandus on?

Aga meie klassis käib ka üks Saar!

Kes või mis on Reaali vaim?

Ta aitab meid!

Ta nagu annab õppimisel edukust.

Meil käib reaali vaim, ukсед käivad kogu aeg lahti.

Äkki on reaali vaim abiturient?

Mis on praegu koolis kõige raskem?

Matemaatika, pranglimine on nii raske!

Pranglimine, pranglimine, pranglimine, pranglimine.

Matemaatika!!

(Poisid entusiastlikult tagapoolt) Tants on räigelt raske...

Kas kellelegi meeldib ka matemaatika?

kaks arglikku kätt tõusevad kuskilt tagapoolt

Minule!

Mis mõttes?

Aga mis teie lemmiktund koolis on?

kõik hääled hüüavad korraga midagi, igauks midagi erinevat

–Eesti keel! –Kunst! –Käsitöö! –Muusika!

–Kehaline! –Mata!

Kas kellegi lemmiktund vahetund ka on?

Jaa, minu!

Vahetund ei loe!

Mis on Su kõige lemmikum asi sügise juures?

Lehed tulevad maha, see on nii ilus!

Siis on minu sünnipäev.

Minu vanaisal on sünnipäev.

Mida te praegu kõige rohkem ootate?

Koolivaheaeg.

Sügisvaheaeg.

Mina ootan tegelikult talve!

Mina ootan talve sellepärast, et ma tahaksin endale seda tasakaaluliikurit jõuluvanalt.

Mis te vaheajal teete?

Mängin päevad läbi legodega.

Puhkan!

Mis te ajarännakul õppisite?

Üks klass vastab kurvalt: „Meie ei saanud osa võtta, meil oli liiga palju koroonat.”

Meie olime karantiinis.

Me rändasime üheksakümnendatesse.

Eesti sai vabaks!

Me tegime Reaali keti, Balti keti.

Minu ema oli sellel aastal üheksa!

Mis teid kõige rõõmsamaks teeb?

(Mõtlikult) Aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa
aaaaaa...

Jäätis!!

Kui ma saan uue lego.

Mind teeb kõige rõõmsamaks see, kui midagi on väga äge!

Reisimine!

Mind teeb kõige rõõmsamaks see, kui mu õde teeb mulle kalli, sest ta seda väga tihti ei tee.

Sünnipäev.

Mida te suure maja lastele öelda tahaksite?

Ma ei tea...

Kõige tublimad!

Kahju, et te mu õega samas klassis ei käi...

Kas võime tagasi minna?

Head aega!

Mina ei taha...

Kas ma võin sulle kalli teha?

Väikesed sügislaata nautimas

Tallinna Reaalkooli Facebook

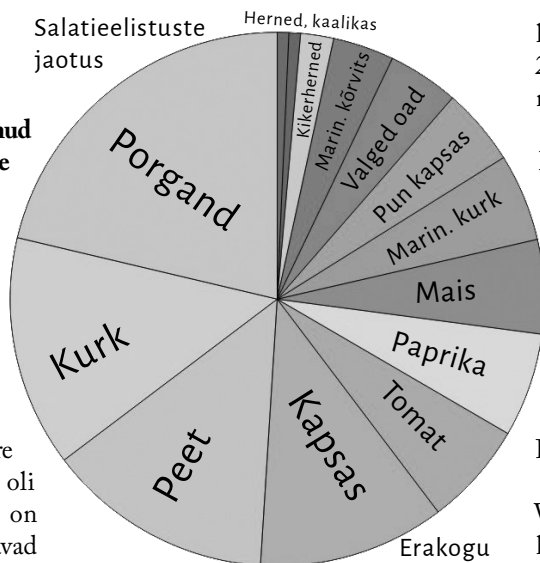
PORGANDISALAT LÖÖB REALKOOLIS LAINEID

Margaret Filippov 140B

Koolisööklas on viimasel aastal toimunud muutus. Oleme saanud menüüsse laia salativaliku koos erinevate kastmetega. Just seepärast on lust pärast mitmetunnist ajude ragistamist minna koolisööklasse ja panna endale kokku üks värske ja mahlane eine. Ent milline salat on parim?

Oktoobrikuus uuris Reaali Poiss koolipere lemmikuid sööklasalateid. Eesmärk oli teada saada, millised salativalikud on kõige populaarsemad ning millised jäävad tahaplaanile. Küsimustikule vastas kokku 300 õpilast ning vastajate seas oli eri vanuses õpilasi 7. klassist kuni 12. klassini.

Esmalt pidi valima oma salatieleistuse 14 vastusevariandi hulgast. Kõige

populaarsemaks osutus porgandisalat, mille poolt hääletas 64 inimest (21,3 %). Teiseks tuli värske kurk 42 häälega (14 %) ning kolmandaks keedetud peet 41 häälega (13,7 %). Kõige ebapopulaarsemaks osutusid

herned ja kaalikas. Mõlemal oli ainult 2 nukrat häält ehk kõikidest vastustest moodustasid nad ainult 1,4 %.

Küsimustikus oli võimalik jätta ka kommentaare, mida tuli kokku 67. Jagan teiega oma lemmikuid:

Porgandisalat teeb alati kõhu ja breketivahed täis.

Ilma koolisööklata ei mäletaks, et salat eksisteerib.

Porgandi-kapsasalat ja kurgid on nõjamm. VALGED OAD TOMATIKASTMES FOR LIFE.

Vastustest saab järeldada, et meie koolis löövad laineid juurviljadest ja viliköögiviljadest tehtud salatid. Kaunviljad on küll kõige ebapopulaarsemad, kuid neilgi on oma austajaskond. Meeldiv on näha, et meie koolisööklas on hulk salatisööjaid, kes hindavad rohelist ning toituvad tervislikult.

TELEFONIPAUS

1. OSA

Mölder 139A

Keskmise mõtte pikkus on 10 sekundit. Olgu sisukas kuitahes, pikem ta ei ole.

Ma panen riulile Coca-Cola pudeleid. Huvitav, kas neist väsitakse kunagi ära ka.

Inimene tuleb minu poole, kassapidaja tööriided seljas. Ta nimesilt on koju ununenud või ta ei taha, et keegi ta nime teaks.

„Teeks pausi? Ma vajan sotsiaali praegu.“

Ma noogutan ja kõnnin koos temaga poest välja nurga taha.

„Kas sa oleks üksi ka juba pausi teinud?“ ta küsib, telefon juba käes aga mind silmitsedes. Ma raputan pead – minul ei ole veel võõrutusnähte.

Ma võtan välja ka oma telefoni ja avan sotsiaaläpi.

„Mis bränd sul on?“ ta küsib. Ma kehitan õlgu. Need on kõik samasugused.

Mu põial alustab justkui iseenesest kerimist ja ma tunnen, kuidas pinge mu seljast kaob. Just mida vajasin.

„Sa oled kuulnud selle uue seaduseelnõu kohta? Mis eemaldaks asbesti regulatsioonid?“

Raputan pead. Me oleme ilmselt erinevates sotsiaalmullides, sellepärast polegi see minuni jõudnud.

Ma näen nalja majaehituse kohta. Kui mul oleks maja, värviksin ma selle kindlalt roheliseks.

„Oota, aga kas sa ei ole nagu mures selle pärast?“

„Mille pärast?“ ma vastan.

„Asbestose muidugi, ma just ütlesin sulle.“ Tegelikult olen veidi küll, asbestos kõlab hirmutavalt. Huvitav, mida me saaks-

Mu mõte katkeb. Ma ei suuda jätkata. Mul tekib peavalu. Kas mul on peavalurohtusid kaasas?

Mu telefonil hüppab ette teavitus: „pausi lõpuni 2 minutit“.

„Lähme tagasi,“ ütlen ma.

„Mis, ei!“ mu naaber oigab ja hõõrub oma nägu. Ta ei vaata isegi oma telefoni poole, vaid hoopis üksipulgi mind.

„Kas sa mäletad asbestost?“ ta haarab parema käega mu õlast kinni.

Ma noogutan. Mõte ei taha edasi joosta. Miks ta küsiks?

Ta vaatab mulle veel silma ja siis raputab oma pead, pöörab, ja kõnnib eemale, autoparkla poole: „Vahet pole. Teid, kasutajaid, on võimatu muuta.“

Ta tõmbab seljast kassapidaja riided, viskab need ühe auto peal olevasse kasti ja ronib ise ka sinna. Auto sees istme tagant ronib välja teine figuur, ekstravagantsed riided seljas. Ta sirutab käe rooli poole –

Mu pea hakkab jälle valutama. Ühe asja kaua jälgimine on liiga piinarikas.

Ma lähen tagasi tööle.

ÜTLUSED

M. Bluum rääkides õpetaja Reimannist: „Armastus ei pruugi tulla esimesest silmapilgust.“

M. Bluum: „Vihmaussil on ka kaks otsa.“

K. Kupits ahastunudult ohates: „Kõik on halb!“

K. Kupits: „Avaldise hingeelu on kõige tähtsam.“

R. Maasik: „Matemaatika ei saa millestki aru, füüsika aitab!“

H. Kaasik: „Ma loodan, et kõik saavad aru, mida nädalavahetusel tuleks teha- matemaatika ülesandeid.“

T. Reimann: „Joonis võiks olla suur, mitte mahutatud ühe ruudu sisse.“

T. Reimann: „Kas teie olete kuulnud stringiteooriast? Siin ei ole string loomulikult mingi aluspüks.“

M. Saar: „Nüüd korraaks tundus, et värv muutus, aga need võivad olla minu hallutsinatsioonid.“

M. Saar: „Me pole teiega mitte ühe tunni maas vaid noh lihtsalt teisel kaugusel.“

T. Luuk, olles lubanud tunnist varem ära lasta: „See, et ma ütlesin 20 minutit, ei tähenda, et see peaks paika.“

	1		4		2	9		
7				5				
	8	9	3	7			6	
			5			2	9	
		3				8		
	4	6			7			
	5			9	3	1	2	
				1				9
		7	2		4		5	

4			7					6
8		9						2
	6	2		4				8
				9	2	5		
	1	5				2	3	
		8	3	5				
2				6		8	1	
1						4		5
3					5			9

REAALI POISS HIMUSTAB ÕPETAJATE
ÜTLUSI. PALUN TOOGE KÕIK VÄHEGI
VAIMUKAD SÕNAVÕTUD MEIE
4. KORRUSE POSTKASTI VÕI
KIRJUTAGE SIIA:

					4			
5		8		3	2	9	7	
3	9		8			6		
			5			1		7
	8			7			4	
4		6			1			
		9			6		1	5
	1	2	7	9		3		4
		4						

Opensky Sudoku Generator

PALJU ÕNNE!

Natalja Siniorg 02.11
Kersti Veskimets 02.11
Daniel Kaasik 06.11
Ene Saar 12.11
Olle Sellio 20.11
Piret Karu 22.11

- Peatoimetus
Eliis Lelov 137A
Linda Marie Zimmer 137A
Paul Nurk 137A
- Makett
Joosep Viik vill132
Susanna Mett vill134
- Küljendus & Kujundus
Paul Nurk 137A
- Veebileht
Erki Elbrecht 137A
- Sotsiaalmeedia
Mia Marie Sukles 139B
Margaret Filippov 140B
- Toimetus
Liisi Puura 137A
Erik Joonatan Tepp 137A
Erik Jõevere 137C
Ellen Roper 138A
Kristjan Suuder 138A
Eke Tooming 138B
Katriin Kalle 138C
Birgit Reintam 139C
Birget Kõrvel 138B
- Keeletoimetus
Ellen Roper 138A
- Toimetuse nõuandja
Mirja Bluum
- Aitäh
Rhea Kõivutalu vill136,
Andreas Põšnograjev 137A,
Barbara Victoria Kuusk 138C,
Karmen Laud 138C, Oskar
Pukk 139A, Johannes Tampere
139A, Mölder 139A, Mia Marie
Sukles 139B, Meriliis Täht
139C, Margaret Filippov 140B,
Annabel Lokna 140C
- Kaanefoto
Thea Turulinn
Erik Mäe
Betty Somelar
- Lehe nr
181